

Sygn. akt IV CSK 541/20

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

w sprawie z wniosku A. M.
przy uczestnictwie S. M.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 25 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 2 lipca 2020 r., sygn. akt I Ca (...),

zwraca skargę kasacyjną Sądowi Okręgowemu w Ł.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ł. w sprawie I Ca (...) o podział majątku wspólnego, z wniosku A. M. przy uczestnictwie S. M. przedstawił Sądowi Najwyższemu skargę kasacyjną uczestnika postępowania wraz z aktami związkowymi. Skarga kasacyjna S. M. została przedstawiona pomimo braku sporządzenia przez Sąd Okręgowy w Ł. uzasadnienia zaskarżonego nią postanowienia z dnia 2 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniesienie skargi kasacyjnej za pośrednictwem sądu drugiej instancji inicjuje etap badania jej dopuszczalności. Czynności z tym związane, w tym wydawanie niezbędnych zarządzeń wzywających skarżącego do usunięcia braków skargi, wykonuje, w sądzie powszechnym przewodniczący, za wyjątkiem odrzucenia skargi,

co wymaga wydania postanowienia przez sąd. Uznając, że wniesiona skarga kasacyjna jest dopuszczalna, przewodniczący zarządza doręczenie jej odpisu stronie przeciwnej. Następnie, po upływie terminu do wniesienia odpowiedzi na skargę kasacyjną, a gdy odpowiedź zostanie wniesiona, po jej sprawdzeniu pod względem formalnym i zarządzeniu jej doręczenia skarżącemu, przewodniczący niezwłocznie przedstawia skargę kasacyjną i odpowiedź wraz z aktami sprawy Sądowi Najwyższemu. Tymczasem w realiach przedmiotowej sprawy Sąd Okręgowy w Ł. przedstawił Sądowi Najwyższemu skargę kasacyjną S. M. wraz z aktami sprawy pomimo uchybienia proceduralnego w postaci braku uzasadnienia zaskarżonego tą skargą postanowienia. Czynności związane ze wstępnym badaniem dopuszczalności skargi kasacyjnej i jej ewentualną selekcją należą w sądzie drugiej instancji do kompetencji przewodniczącego. Do czynności takich należy, w szczególności, badanie, czy skarga kasacyjna została wniesiona od orzeczenia, co do którego zostało sporządzone uzasadnienie. Doręczenie, bowiem, orzeczenia z uzasadnieniem otwiera etap realizacji prawa jego zaskarżenia, przez wniesienie skargi kasacyjnej. Skarga będzie skutecznie wniesiona, jeżeli nastąpi to w oznaczonym przedziale czasowym, czyli w okresie dwóch miesięcy od doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem (art. 398⁵ § 1 k.p.c.). Ustawodawca w powołanym przepisie wyraźnie wskazał, że skargę kasacyjną strona może wnieść po doręczeniu uzasadnienia, zatem doręczenie uzasadnienia dopiero otwiera możliwość/dopuszczalność złożenia skargi kasacyjnej. Przedwczesne, natomiast, przedstawienie skargi kasacyjnej Sądowi Najwyższemu, to jest z pominięciem wyżej wskazanego etapu badania tego środka zaskarżenia (weryfikacja odnośnie do sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego rozstrzygnięcia) determinuje negatywną dla skarżącego konsekwencję procesową w postaci ograniczenia, czy też nawet pozbawienia prawa do sądu. Otóż w sytuacji, kiedy skarga kasacyjna została wniesiona pomimo braku uzasadnienia zaskarżonego nią orzeczenia, sąd drugiej instancji ewentualnie odrzuci postanowieniem taką skargę jako niedopuszczalną z innych przyczyn na podstawie z art. 398⁶ § 2 k.p.c. (por. postanowienie SN z dnia 26 kwietnia 2001 r. II CZ 146/00, OSNC 2001 r., Nr 12, poz. 180 oraz postanowienie SN z dnia 28 stycznia 2016 r., II CSK 431/15, niepubl.). Taka decyzja procesowa sądu drugiej instancji będzie podlegała kontroli,

bowiem od tego postanowienia przysługuje skarżącemu, na podstawie art. 394¹ § 1 k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego, będące kwalifikowaną czynność procesową, nakierowaną na poddanie zaskarżanego orzeczenia kontroli pod względem jego legalności i zasadności, realizująca prawo strony do sądu. Tymczasem w realiach przedmiotowej sprawy etap weryfikacji, o której mowa wyżej, został decyzją Sądu Okręgowego w Ł. pominięty, w konsekwencji Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

jw